

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 44/2024**

Het Hof verwerpt de beroepen tot vernietiging van de wetsbepaling die zorgverleners verbiedt om ereloonsupplementen aan te rekenen voor ambulante zorg aan patiënten die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming

Bij het Hof worden meerdere beroepen tot vernietiging van artikel 22 van de wet van 29 november 2022 ingesteld. Die wetsbepaling verbiedt zorgverleners om ereloonsupplementen aan te rekenen bij het verstrekken van ambulante zorg aan patiënten die recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming.

Het Hof oordeelt dat het niet discriminerend is dat het bestreden verbod zowel van toepassing is op de geconventioneerde zorgverleners als op de niet-geconventioneerde zorgverleners. Het verbod doet verder geen afbreuk aan het recht op therapeutische vrijheid, de vrije keuze van de beroepsbeoefenaar, de arbeidsvoorwaarden van de zorgverleners en het recht op een kwalitatieve zorgverstrekking van patiënten die recht hebben op een verhoogde verzekeringstegemoetkoming. Het bestreden verbod eerbiedigt ook de vrijheid van vestiging, de vrijheid van ondernemen en het vrij verrichten van diensten, die door het recht van de Europese Unie worden gewaarborgd. Het Hof stelt ten slotte vast dat de wetgever wel degelijk is overgegaan tot een evenredigheidsbeoordeling, zoals voorgeschreven door een Europese richtlijn.

Het Hof verwerpt derhalve de beroepen.

1. Context van de zaak

Artikel 22 van de wet van 29 november 2022 verbiedt zorgverleners om ereloonsupplementen aan te rekenen bij het verstrekken van ambulante zorg aan patiënten die recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming ; dit zijn personen die, veelal om financiële redenen, meer terugbetaald krijgen van hun ziekenfonds. Onder ambulante zorg wordt verstaan alle zorg verstrekt in of buiten een ziekenhuis zonder opname in een ziekenhuis en alle onderzoeken en behandelingen op de spoeddienst. Het begrip zorgverlener heeft een ruime betekenis en omvat onder meer de beoefenaars van de geneeskunst, de kinesitherapeuten, de verpleegkundigen, de paramedische medewerkers en de zorgkundigen.

Een aantal tandarts-specialisten, verenigingen die de belangen van tandarts-specialisten, van klinische laboratoria en van apothekers-specialisten in de klinische biologie behartigen, en BVAS (Belgische Vereniging van Artsensyndicaten) vorderen de vernietiging van dat verbod.

2. Onderzoek door het Hof

2.1. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie

De verzoekende partijen bekritisieren het feit dat het verbod op het aanrekenen van ereloonsupplementen niet alleen van toepassing is op de geconventioneerde zorgverleners, maar ook op de niet-geconventioneerde zorgverleners. Volgens hen schendt de bestreden bepaling daardoor het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (de artikelen 10 en 11 van de Grondwet), in zoverre zij categorieën van personen die zich in verschillende omstandigheden bevinden, gelijk behandelt.

Het Hof oordeelt dat het bestreden verbod de toegankelijkheid van de gezondheidszorg verzekert, doordat het de kosten voor die personen die financiële moeilijkheden ondervinden en die recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, vermindert. Het is pertinent ten aanzien van dat doel dat het verbod ook van toepassing is op niet-geconventioneerde zorgverleners, aangezien zij niet onderworpen zijn aan het akkoord over de tarieven voor geneeskundige verstrekkingen en zij hun tarieven dus vrij kunnen kiezen. Het verbod is daartoe ook noodzakelijk, aangezien de wetgever heeft vastgesteld dat de reeds genomen initiatieven om te vermijden dat gezinnen met lage inkomsten hun gezondheidszorg uitstellen wegens financiële redenen, ontoereikend zijn. Bovendien is het niet uitgesloten dat patiënten die recht hebben op de verhoogde tegemoetkoming door hun huisarts worden doorverwezen naar een niet-geconventioneerde specialist.

Ten slotte merkt het Hof op dat de niet-geconventioneerde zorgverleners nog steeds ereloonsupplementen kunnen aanrekenen aan hun patiënten die geen recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming.

Het beginsel van gelijkheid- en niet-discriminatie is derhalve niet geschonden.

2.2. De rechten gewaarborgd in artikel 23 van de Grondwet

De verzoekende partijen voeren aan dat het bestreden verbod artikel 23 van de Grondwet schendt. Volgens hen doet het verbod afbreuk aan het in die bepaling gewaarborgde recht op therapeutische vrijheid, de vrije keuze van de beroepsbeoefenaar, de arbeidsvoorwaarden van de zorgverleners en het recht op kwalitatieve zorgen voor patiënten die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming.

Volgens het Hof brengt het bestreden verbod noch het recht op arbeid, noch het recht op een billijke vergoeding van de niet-geconventioneerde zorgverleners in het gedrang, aangezien zij de erelonen blijven ontvangen die krachtens de tariefakkoorden van toepassing zijn op alle geconventioneerde zorgverleners en op de niet-geconventioneerde zorgverleners die geen ereloonsupplementen aanrekenen. Daarnaast beklemt toont het Hof ook hier dat het de niet-geconventioneerde zorgverleners vrijstaat om ereloonsupplementen aan te rekenen aan hun patiënten die geen recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming.

Wat het recht op een kwalitatieve zorgen betreft, oordeelt het Hof dat het bestreden verbod het in artikel 23 van de Grondwet gewaarborgde recht op de bescherming van de gezondheid veeleer waarborgt dan er afbreuk aan doet. Het Hof verwijst daartoe naar het feit dat het verbod alle patiënten een gelijke toegang tot de ambulante zorg verzekert.

Het Hof verwerpt derhalve ook deze kritiek.

2.3. De door het recht van de Europese Unie gewaarborgde vrijheden

De verzoekende partijen voeren aan dat het bestreden verbod de door het recht van de Europese Unie gewaarborgde vrijheid van vestiging, de vrijheid van handel en nijverheid en het

vrij verrichten van diensten voor onderdanen van een lidstaat op het grondgebied van een andere lidstaat op onevenredige wijze beperkt.

Om de in 2.1 weergegeven redenen oordeelt het Hof dat het bestreden verbod een doel van algemeen belang nastreeft en geschikt, noodzakelijk en evenredig is om dat doel te bereiken.

De verzoekende partijen voeren daarnaast aan dat de bestreden bepaling de Richtlijn (EU) 2018/958¹ schendt, doordat zij niet werd voorafgegaan door een evenredigheidsbeoordeling, hoewel die richtlijn dat oplegt.

Zonder dat het Hof het noodzakelijk acht om te onderzoeken of het bevoegd is de naleving van de vereisten van de Richtlijn (EU) 2018/958 te controleren, stelt het Hof vast dat de parlementaire voorbereiding van de wet van 29 november 2022 de regelgevingsimpactanalyse (RiA-AiR) bevat, waarin de positieve en negatieve impact van het wetsontwerp op bepaalde actoren en zorgverleners werd onderzocht en besproken. Daarnaast blijkt ook uit een andere passage van de parlementaire voorbereiding dat de wetgever de evenredigheid van de bestreden maatregel in acht heeft genomen.

Het Hof verwerpt dan ook die kritieken.

3. Besluit

Het Hof verwerpt de beroepen tot vernietiging.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#) en [LinkedIn](#)

¹ Richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 « betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen ».